

ŞAFİİ'DE NAMAZ, EZAN VE İKAMET

Yüce dinimiz İslam; namaza çok büyük önem vermiştir. Namaz, imandan sonra en önemli ibadettir. Bunun için namazları vaktinde kılmalı ve kazaya kalmış namazlar varsa, hiç vakit geçirmeden kaza etmelidir. Çünkü namazı, vaktinde kılmak farz olduğu gibi, kılınmayanları kaza etmek de farzdır.

Namaz iki türlü kazaya kalır:

1- Uyku, unutma gibi meşru bir özürle kazaya kalan namaz.

2- Özürsüz olarak, tembellikle veya kasten kılmamakla kazaya kalan namaz.

Uyumak, unutmak gibi meşru ve geçerli bir özürle kazaya kalan namazları, kaza etmekte acele etmek müstehabdır.

Fakat terk edilen, yani özürsüz olarak kılınmayan namazları, acele kaza etmek farzdır. Kendisinin ve bakmakla mükellef olduğu kimselerin geçimini temin etmek için çalışmak mecburiyetinde olduğu zamanın dışındaki bütün vaktini, kaza namazı kılmaya harcamak farzdır. Özürsüz olarak kazaya bıraktığı namazlarının tamamını kılmadan, sünnet namazları kılmak caiz değildir.

Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

"Hiç şüphe yok ki, beş vakit namaz, günahları giderir, tıpkı suyun kiri giderdiği gibi."

"En faziletli amel, vaktinde kılınan namazdır."

"Cennetin anahtarı namazdır."

Namaz kılmak böyle büyük bir ibadet olduğu için, terk edilmesi de çok büyük günahdır. Hadis-i şeriflerde şöyle buyuruluyor:

"Namaz dinin direğidir, namazı terkeden dini yıkmış olur."

"Hiç şüphe yok ki, kişi ile şirk ve küfür arasında namazı terk etmek vardır."

"Şüphesiz namazı, kasden terkeden, Allah'ın ve Resulünün zimmetinden beri olur."

Ezan ve ikamet

Ezan ve ikamet okumak sünnet-i müekkededir. İkisi de sadece farz namazlar için okunur. Nafile için okunmazlar. Bir kimse, kazaya kalmış birkaç namazı arka arkaya kılsa veya iki namazı cem'ederse, sadece bir ezan okur. Fakat her farz için ayrı ayrı ikamet getirir.

Ezan Şöyle Okunur:

"Allahü ekber, Allahü ekber, Allahü ekber, Allahü ekber.

Eşhedü en la ilahe illallah, eşhedü en la ilahe illallah.

Eşhedü enne Muhammeden resulullah, eşhedü enne Muhammeden resulullah.

Hayye alessalat, hayye alessalat.

Hayye alel felah, hayye alel felah.

Allahü ekber, Allahü ekber.

La ilahe illallah.”

Meali:

Allah en büyüktür, Allah en büyüktür, Allah en büyüktür, Allah en büyüktür.

Ben, şehadet ediyorum ki, Allah'tan başka ilah yoktur. Ben, şehadet ediyorum ki, Allah'tan başka ilah yoktur.

Ben, şehadet ediyorum ki, Muhammed aleyhisselam Allah'ın peygamberidir. Ben, şehadet ediyorum ki, Muhammed aleyhisselam Allah'ın peygamberidir.

Namaza gelin. Namaza gelin.

Felaha [kurtuluşa] gelin. Felaha [kurtuluşa] gelin.

Allah en büyüktür. Allah en büyüktür.

Allah'tan başka ilah yoktur.)

Ezanın şartları:

- 1- Ezan okuyan kimsenin Müslüman olması.
- 2- Ezan okuyan kimsenin mümeyyiz olması.
- 3- Tertibe riayet edilmesi.
- 4- Kelimeler arasında uzun fasıla verilmemesi.
- 5- Başkasının ezanına bina edilmemesi.
- 6- Şayet cemaat için okunuyorsa, yüksek sesle okunması.
- 7- Vaktin girmiş olması.
- 8- Ezan okuyan kimsenin erkek olması.

Ezanın sünnetleri:

1- "Terci" yapmak. Yani Kelime-i şehadeti yüksek sesle söylemeden önce, kendi kendine gizli olarak söylemek.

2- "Tertil" yapmak. Yani her kelimeyi teker teker okumak. Tekbirlerin her çifti ise, birer sesle okunur.

3- Sabah ezanında "Tevsib" yapmak. Yani "hayye alel-felah" dedikten sonra iki defa, "essalatü hayrün minennevm" sözlerini söylemek.

4- Kibleye dönmek ve "hayya alessalat" derken sağa, "hayye alelfelah" derken de sola başıyla dönmek.

5- Ezan okuyacak kimsenin; şهادeti makbul, adil biri olması, sesinin gür ve güzel olması.

6- Ezanı, duyan kimsenin; müezzinin dediğini tekrar etmesi sünnettir. Ancak müezzin, "hayya alessalat" ve "hayye alelfelah" dediğinde; "la havle vela kuvvete illa billah" denir. Sabah ezanında, "essalatü hayrün minennevm" dediğinde de, "sadakte ve berirte" denir. Ayrıca hem müezzinin hem de ezanı duyan kimsenin; ezan bittikten sonra, Peygamber efendimize salat ([salevat](#)) getirmesi ve şu duayı okuması sünnettir:

"Allahümme Rabbe hazihid-da'vetit-tammeti vessalatil-kaimeti ati Muhammedenil el-vesilete vel-fadilete veb'ashu makamen mahmuden-il-lezi veadtehu inneke la tuhliful-miade." Meali: ([Ey bu eksiksiz da'vetin ve zamanı gelmiş namazın rabbi olan Allah'ım! Hazret-i Muhammed'e; Vesile'yi, Fadile'yi, yüce ve yüksek olan dereceyi ihsan buyur ve Onu, kendisine va'd ettiğin Makam-ı mahmud'e ilet, şüphesiz sen sözünden caymazsın.](#))

İkamet (Kamet) Şöyle Okunur

"Allahü ekber, Allahü ekber.

Eşhedü en la ilahe illallah.

Eşhedü enne Muhammeden resulullah.

Hayye alessalat.

Hayye alel felah.

Kad kametis-salat. Kad kametis-salat.

Allahü ekber, Allahü ekber.

La ilahe illallah.

Meali:

Allah en büyüktür, Allah en büyüktür.

Ben, şهادet ediyorum ki, Allah'tan başka ilah yoktur.

Ben, şهادet ediyorum ki, Muhammed aleyhisselam Allah'ın peygamberidir.

Namaza gelin.

Felaha [kurtuluşa] gelin.

Namaz başladı. Namaz başladı.

Allah en büyüktür. Allah en büyüktür.

Allah'tan başka ilah yoktur.)

İkamet hakkında bazı meseleler

İkametin şartları ve sünnetleri ezanınki gibidir.

1- İkameti; harflerin mahreçlerine riayet etmekle beraber, sür'atlice okumak sünnettir. Son kelime yani "la ilahe illallah" hariç, diğer kelimeler, bir nefeste; ikişer ikişer beraber okunur.

2- İkamet getiren kişi, "Kad kametis-salat, kad kametis-salat" dediğinde, cemaat; "Ekamehellaü ve edameha madametis-semavatu vel-erdu" (Yerler ve gökler var olduğu müddetçe Allah, bu namazı kullarına kıldırın ve devam ettirsin,) der.

3- İkametin başında; peygamber efendimize, salavat getirmek sünnettir. Mesela, (Allahümme salli ala Muhammedin ve ala ali Muhammed) denir.

4- Ezan ile ikamet arasında dua etmek sünnettir. Çünkü Ezan ile ikamet arasında yapılan duanın reddedilmeyeceği varid olmuştur.

5- Ezan okuyan kimsenin, ikameti de okuması mendubtur.

6- Kadınlar, kendi aralarında cemaatle namaz kıldıkları zaman, ikamet getirmeleri sünnettir. Fakat ezan okumaları sünnet değildir.

7- Şayet ikamet ile tekbiret-ül-ihram (namaza başlama tekbiri) arasında iki rekât namaz kılınacak kadar ara verilirse, ikamet tekrar okunur.

Ezan ve ikameti bozan şeyler:

1- Müezzinin dinden çıkması.

2- Müezzinin delirmesi.

3- Müezzinin sarhoş olması.

4- Müezzinin, susma veya konuşma ile ezan veya ikamete ara vermesi.

5- Müezzinin, ezan veya ikametten bir kelimeyi okumaması.

Seferde ezan ve ikamet

Sual: Seferi olan, yalnız veya cemaatle namaz kılsa, ezan ve ikamet okur mu?

CEVAP

Seferi olan, camide veya evde yalnız veya cemaatle namaz kılarken ezan okur. Çünkü camide, okunan ezan, onun namazı için sayılmaz. Hem ezan hem ikamet okumak iyi olur. [Seferi olan ezanı dışarıda okumaz. Gittiği otelde, evde veya caminin içinde okuyabilir. Yavaşça okur, sadece kendi duyacak kadar okur.]